

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 446

Sadowa Góra – 13b

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.4. Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1 Górnictwo	W	2
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	8
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.8. Wykopy, nasypy, obwałowania i kopce	I.1 Budownictwo	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.9. Likwidacja osobiwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydmy itp.)	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne rzeźba terenu	A.1.11. Likwidacja naturalnych stanowisk i osobiwości geologicznych, stanowisk minerałów oraz skamieniałości	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze II.1.1 Górnictwo	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	5

A.2. Ekosystemy i ich zespoły		I.1 Budownictwo		
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.4. Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	11
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.1. Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	5
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.3. Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	I.5.1 Brak planowania krajobrazu	W,Z	8
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	8
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1. Zanieczyszczenie terenu odpadami	II.4 Gospodarka komunalna VI.4 Niska kultura estetyczna i	W	8

		świadomość krajobrazowa		
--	--	-------------------------	--	--

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego

1. Dopuszczenie do eksploatacji złóż na obszarach określonych w koncesjach na wydobywanie kopalin oraz projektach robót geologicznych lub dokumentacjach geologicznych złóż kopalin zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy administracji geologicznej przed dniem wejścia w życie Audytu.
2. Ograniczanie form użytkowania stwarzających zagrożenie erozyjne.
3. Stosowanie ochrony przed erozją dla zachowania unikatowych form w spągu kamieniołomu.
4. Stosowanie metod technicznych lub przyrodniczych dla ograniczania erozji i ruchów masowych a także racjonalnych metod technicznych podporządkowanych ochronie i ekspozycji odsłonięć geologicznych.
5. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobiwych form rzeźby terenu krasowych i historycznych form antropogenicznych dawnego górnictwa, w tym w uzasadnionych przypadkach selektywna wycinka drzew i krzewów w obrębie formy i jej przedpola widokowego.
6. Uwzględnienie w rekultywacji i zagospodarowaniu terenów zaniechanej eksploatacji struktur i funkcji geoekologicznych terenów poeksploatacyjnych, w tym zaleca się pozostawianie części odsłoniętych ścian wyrobisk dla geoochrony oraz do naturalnej sukcesji ekologicznej umożliwiającej, np. wykształcenie się zbiorowisk naskalnych, muraw kserotermicznych lub napiaskowych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

7. Przeciwdziałanie naturalnej lub przyspieszonej przez człowieka sukcesji ekologicznej zbiorowisk nieleśnych, w tym przeciwdziałanie zarastaniu muraw naskalnych, napiaskowych i kserotermicznych; ochrona stanowisk chronionych gatunków flory i fauny.
8. Ograniczanie fragmentacji i geometryzacji siedlisk przyrodniczych w procesach planowania przestrzennego, projektowania i realizacji obiektów budowlanych.
9. Ograniczanie intensywności mechanizacji gospodarki leśnej niszczącej naturalne właściwości gleb, w tym ograniczenie nadmiernego wykorzystania środków ochrony roślin i nawozów.
10. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia.
11. Ograniczanie barier migracyjnych dla flory i fauny metodami przyrodniczymi i technicznymi, właściwymi do istniejących uwarunkowań.
12. Zachowanie połączeń ekologicznych w krajobrazie, w tym wyłączenie z zabudowy korytarzy ekologicznych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

13. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
14. Nierealizowanie nowej zabudowy poza terenami zabudowanymi lub wyznaczonymi do zabudowy w obowiązujących w dniu uchwalenia Audytu planach zagospodarowania przestrzennego, infrastrukturą związaną z działalnością naukowo-badawczą i edukacją przyrodniczą, w tym działalnością OEEG GEOsfera i turystyką oraz w uzgodnionych z zarządem województwa planach ogólnych lub planach zagospodarowania przestrzennego.

15. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych, z wyjątkiem infrastruktury związanej z działalnością naukowo-badawczą i edukacją przyrodniczą, w tym działalnością OEEG GEOsfera i turystyką oraz budowli dopuszczonych w uzgodnionych z zarządem województwa planach zagospodarowania przestrzennego.
16. Zachowanie istniejących i rozwijanie punktów i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji czynnej oraz biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
17. Zachowanie walorów widokowych poprzez nieumieszczanie reklam wielkoformatowych (billboardów).
18. W niecce dawnego kamieniołomu wapieni triasowych Sadowa Góra rozwój aktywności Ośrodka Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

19. Usuwanie nielegalnych składowisk i wysypisk odpadów, przeciwdziałanie możliwości dostępu do terenów nielegalnych wysypisk odpadów, a także właściwa rekultywacja terenów składowania odpadów i po uprzątnięciu odpadów.